

L. A. [Lietuvos Arvykas] 8587
=) A. [Lietuvos Arvykas] 8587
=) A. [Lietuvos Arvykas] 8587

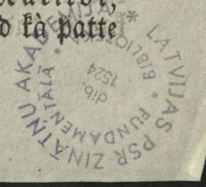
Brunneneek's

Kahrlis Kahde.

(Pasakta.)

Waldija wezzōs laikōs Angtu semmē tohti warrens kehniņsch, wahrda Artus, no ka wiſſi bihdahs. Winnam arween pee rohtas bija 12 spehziigi un warreni brunneeki, kas wiſſi bija ſlaweti karrotaji un meera-laikōs lihds ar winnu pee appata galda sehdeja gudrodami.

Kahdu reis ap paſcheem waſſaras-ſwehtkeem atjahje winna pille ſkaiſta jumprawa uſ ſneega baltu ſirgu un gauſchi raudadama luhdsahs, lai ſchis warrenais kehniņsch eetu palihgā winnas mihtu kehniņeeni glahbt no leela pohſta un nelaimes. Winna teize: „Wanna kehniņeene un winnas kungs pats kehniņsch waldija tahtu, tahtu no ſchejenes pahr leelu un laimigu walſti; winneem peedſimme prinzeſe, un tad ta uſauge, tad ta bij tik ſkaiſta, ka ne weens paſaules mahlderis ne warreja winnas ſkaiſtu ſeiju uſ papihra uſmahleht, un tadeht winna tilke ſaukta par to ſkaiſtu Matildi; wiſſa meeſa un matti winnai tā ſpihd ka patte

faule, un turklaht wiina irr lohti gudra un augsti mahzita. Scho flaitu prinzeffi gribbeja prezzelt lahds warrens milfts, kurea mahte irr breefmiga raggana. Bet muhsu kehniensch atbildeja, ka winsch fawu behrnu labbal noslihzinatu juhra, ne ka tahdam sachtanam dohtu. Ur schahdu sinnu nu tas milfa wehstneffis tikke aischubtihts atpallat; un kad wiina mahte scho sinnu dabbuja, tad ta tik warreni apflaitahs, ka muhsu kehnienu un wissu wiina semmi nolahdeja. Zaur winaas breefmigu burfchanu taggad kehniensch irr no faweem firds-mihleem atschkirts, dsihws gan, bet tomehr tilpat ka nomirris un wissa wiina femme degg ka leela krahns; pilssehtas un pillis, wiss labbums un manta un wissi wiina laudis, augsti un semmi degg ar breefmigahm leefmahm. Weena weeniga pils tik irr palikuse aischfargata no winaas burwibas un tur dsihwo manna kehnieneene ar fawu prinzeffi. No schahs pils wiina manni atschubtija pee tewis, wissu-warrenais kehniensch Artus un peejums spehzigeem brunneenekeem, jo juhsu flawa eet zaur wissu pasauli, un wiina leel juhs firsnigi luhgt, ka juhs no fawa pulla subtitu weenu firdigu karrotaju, kas to leelu milsi warretu uswarreht. So schi burwiba irr tahda, ka ta pastahw fawa spehka arween, kamehrtas milsis wehl dsihwo; bet tikko tas teel no kauts, tad tuhlin irr muhsu kehniensch ar wissu

fawu semmi un laudim no tahs nelaimes walka."

Kehniensch Artus to dsirdejis ta runnaja: "Da irr pawissam ehrmiga pasalka!" un usluhlojawissus fawus brunneenekus wiskaplahrt rinki. Bet schee weens pehz ohtra atbildeja, ka wiina ne drihkschoht ar tahdu wellu zihnitees, jo to jau ne spehkschoht uswarreht.

Kad nu ta jumprawa redseja, ka wiina ar fawu luhgschanu un assarahm ne ko ne warreja isdarriht, tad ta palikke tihri sarkana no dusmahm un teize: "Redsu gan, ka irr tihri melli un neeki ween, ko wissa pasaula runna pahr kehnienu Artu. Kaunees, kehnienu pahr fawu neleetibu ar wisseem faweem knehweleem!" To isteikuse ta mettahs sirgam muggura un dewahs probjam.

Bet stary teem brunneenekeem pee galda sehdeja weens jaunellis, kas gan wehl ne bij ne lahds wihrs sauzams, jo tikween 18 gaddus bija wezs un sauzahs Kahrlis Kahde. Das sehdeja itt kluffi kreisu rohku pee fawas kruhts peelizzis, jo wiinaam dikti kehrahs pee firds ta swescha kehnienu nelaima. Winsch nu zehlahs augschä un luhde kehnienu Artu un fawu tehnu, lai wiinau atlaischoht, jo winsch gribboht tai jumprawai lihds jacht. Bet tapat tas kehniensch ka arri wiina tehws ne gribbeja wiinau laist eeksch tahdahm breefmahm. Winsch ar to ne palikke meerä un scheem atteize: "Teem

KATALOG

398(4)

ZA FB
R 5270

nabbaseem lautineem par labbu es gribbu zih-
nitees ar milseem, pubkeem un ar paschu elli.“
Kad tee nu manniya, ka winsch pee sawa prahtha
drohshi pastahweja, tad tam lahwe waktu un
tehws taifijahs winnam lihds jacht. Bet winsch
ne gribbeja tehwu lihds nemt un tam atteize:
„Mans waddonis irr tas wissu-warrenais
Deews, un tam irr deesgan spehka, manni
no wissahm breesmahm pasargahnt un man pa-
lihdscht.“ — Tad arri tehws no winna at-
stahjabs un winsch teem wisseem atdewe lab-
bas deenas. Kad sirgam muggura uslahpe,
tad isstattijahs ka staisis engelis un winsch
aisjahje, ka tahs selta brunnas ween noskan-
neja. — Drihs winsch to jauno preilene pa-
nahje, bet — kas to buhtu dohmajis, kahda
ta bij nepateiziga. Winna ar pufsazzi to us-
luhkojuse teize mehdidama: „Luhl kahdu mem-
mes-dehlinu kehniensch Artus man subtijis.“
Bet winsch itt laipnigi un mihligi tai atbildeja:
„zeeniga preilene, taujeet man jel juhs pawad-
diht! Es gan esmu jauns, tas irr teesa, bet
pahr to ne behdajat, es sinnu, ko es warru
darriht. Es gribbu juhsu mihlus no tahs ne-
laimes ispestiht, kad arri man pascham zaur
to tiftu gals!“ — Bet winna tam atschnahze
ween pretti ta, ka tas ne sinnaja, ko nu dar-
riht. Tomehr winsch ne greesahs wis atpak-
kat, bet jahje arween tai blakku un reisu rei-
sehm to mihligi usluhkoja. Schi tomehr ne

gribbeja ne mas ar winnu eelaistees, lihds ka-
mehr dabbuja manniht, ko winsch spehje; jo
jahjoht teem deesgan breesmas gaddijahs zella,
ko wissu tas jaunellis ar sawu gudribu un
spehku uswarreja. Tapehz tad nu ta jum-
prawa winnu pasemmigi luhdse, lai schai pee-
dohdoht to kaunu, ko winnam darrijuse; winna
to tadeht ween darrijuse, ka gribbejuse, lai
tas sawu jaunu dsihwibu taujoht un greescho-
tees atpakkat. Tas muhsu jaunajam lungam
bij par leelu preeku, kad winna ta runnaja.
Winni ta dauds deenas un neddetas jahje
weena jahschana, kamehr tifle pee leela kalna.
Kad tam kalnam usjahje wirsu, tad peepeschi
sahje ta jumprawa fleegt un roudaht; — un
bij arr' ko waimanaht! So tuhstoschas pils-
fehtas un zeemi degge weenas leefmas. Bij
pawissam sawads elles-ugguns, kas degge
krahldams, schnahldams un sprehgadams, ka
smirdeja ween. Tilkai pa labbu rohku fahnis
ween wehl bij redsams kahds mihligs spihdums,
un tas bij ta pille, kur kehnieneene ar sawu
prinzessi un pahri deenestneekeem mitte. Sumti
schai pillei bij no tihra selta un tahs lohdes
jeb bumbas, kas augstaki stahweja, bij no
tahda dahrga afmina (Karfunkel), kas arri pa
nakti spihdeja.
Pils eedsihwotaji ar leelu preeku fanehme to
jumprawu lihds ar to sweschu brunnas-lungu,
jo winni gauschi noskummuschi ar leelu ilgo-

fchanu us paligu gaidija. Bet kad lehnineene nomannija, ka tas sweschais brunneneeks effoht wehl lohti jauns, tad wiinnas preeks atkal pahrewehrtahs par behdahm un wiinna to mihligi luhdse, lai winsch labba! Deewa meerâ atkal greefchotees atpakkat us mahjahm, jo tas karsch ar to milsu buhschoht preefsch wiinna par grubtu. Bet kad ta jumprawa nu apleezinaja, kahds spehls un drohschiba tam jauneklum effoht, ko israhdijs pee tahm breefmahm, kas zekâ gaddijuschahs, tad lehnineene palikke atkal preezigaka. Zanni istabâ, fur lehnineene ar sawu preileni dsihwoja, wiss spihdeja un mirdseja ween no tihra selta un dahргеem akmineem, bet pahr wissu spohschaka un flaisstaka bij ta prinzeffe.

Kahrliis nu lehnineeni jautaja, fur jel tas milsu-tehwinsch effoht un ka pee ta warroht kluht; bet lehnineene ne sinnaja wiinnam ne ko zittu pateikt, ka tikween to, ka ik pufsdeenâs kahds leels breedis attekloht pee pils un atkal freijohht prohjam. Lai tadeht winsch tam breedim jahjohht pakkat, warroht buht, ka tad flaidraku sinnu dabbuschoht.

Dhrâ deenâ, kad faule labbi augsti stahweja, tas brunneneeks kahpe sawam sirgam muggurâ un gaidija. Un riktigi! ap pufsdeenâs laiku atstehje leels flaisst breedis un warreja redseht, ka tam affaras birre pahr waigu; winsch trihs reises baddija prett pils wahrteem

un tad atkal stehje prohjam leelâ streefchanâ. Brunneneeks Kahrliis dewahs tam pakkat; bet breedis to ne gribbeja wis wiinnam laut, greefahs pretti un ar saweem raggeem muhsu brunneneeku baddija; tomehr schis sawu schlepu issteepis stehje tam drohschi wirsû un breedis mauzahs us preefschu. Tâ nu wiinni weens pakkat ohtra stehje tabtu tabtu prohjam, kamehr aishahze us leelu ptawu, fur brangs awots preefschâ gaddijahs; schinni awotâ tas breedis eelehze eefschâ un pasudde. Tê nu muhsu jaunais brunneneeks itt behdigis apstahjahs un ne eedrohschinajahs wis lehlt pakkat tai awotâ eefschâ, ka ne noslihtu. Bet us reis itt peepeschi kahds zilweks kahpe no ta awota ahra un tas bij leels un flaisst wirs ar garru bahrsdu. Schis to jaunelli itt mihligi tâ usrunnaja: „Deews lai tewi swehti, jaunais kungs! Es esmu tas breedis, kam tu pakkat dsinnees un esmu tas lehninsch pahr scho deggofchu semmi. Es gan sinnu, ko tu sawâ deewabihjigâ firdi effi apneheemes un arri peenahzis, ka tu effi mannigs karrâ-wihrs; jo kahdas trihs moi tschetras reises esmu tew wirsû mahzees, bet nekahdu bailibu pee tew mannijis. Bet es mas warru tizzeht, ka tu scho leetu spehfi isdarriht, jo tê irr dauds un leelas breefmas preefschâ.“ Brunneneeks Kahrliis tam atbildeja tâ: „Zeenigais mihlais kungs! es ne warru ilgal par firdi nest juhfu

nelaimi! Manna firds manni dsenn jums palihdseht. Saffet man tikkai, kà es scho leetu buhschu eesahkt un kur es to milsu-wihru warreschu atrast." Tad nu winnam tas lehninsch isstahstija, pa kurreu zellu effoht ja-jahj, kahdas breefmas tam preefschâ gaddischotees un dewe wehl daschu labbu padohmu klah. Itt ihpaschi winsch tam peeteize, lai zaur to deggofschu semmi jahdams ar neweenu ne eelaischotees, jo tad pats arri aisdegfchotees. Lai ne leefotees neweenu dsirdohts neds redsohts, bet lai rahmi bes bailehm sawu zellu us preefschu jahjoht. Beidsiht lehninsch wehl fazzija: „No firds tewim wehlu laimi un swehtibu, tu drohschais wihrs! Sa tewim isdohdahs muhs ispestiht no schahs nelaimes, tad tewim sawu meitu dohschu par laulatu draugu, ja tu winnu gribbesi un tu buhfi mans lihdswaldineeks. Lai Deews tew palihds, mihtais dehs!" — Winsch steepe sawas rohkas to jaunelli apkempt un skuhpstiht, bet peepeschi kritte atpalkat awotâ eelschâ, jo jau bij pagahjuse ta stunda, kurrâ winsch ildeenâs reis warreja palikt par zilweku. Tanni nakti pehz tam muhsu jaunais brunneeks mas ween gulleja; winsch pahrdohmaja wissas tahs ehrmigâs leetas, pahr kurrâhm tas lehninsch winnam stabstijis, un winnam palikke bail, kà laikam ne spehschoht wis to isdarriht, kò kahroja. Bet tad winnam nahze

prah tâ tahs breefmas, kas to semmi mohzija, un wehl kas zits arri, — tâ kà winsch agri no sawas gultas lehze ahra un teize: „So waijag un waijag isdarriht!"

Bes kahdas kaweschanahs winsch jahje tanni deggofschâ semme eelschâ, jo tas zellsch gabje tai zauri. Bet tē bij brihnumi un breefmas kò skattitees. Wissi laudis degge leefmâs! See skraidija kà neprahstigi apkahrt; brehze, singeja, danzoja un lehze; zitti rihe un peedsebrahs kà lohpi, zitti atkal kawahs un plehsahs kà smehri. Tad atkal tee smehjahs un skuhpstijahs zits zittu, itt kà tee weenâ preekâ un lihgsnibâ dsihwotu. Somehr prahstigs zilweks itt weegli warreja nomanniht, kà tas tikkai trakkums ween bija un kà tee turklat tahs leelakahs mohkas zeete.

Winni arri muhsu brunneeku aizinaja few klah un fazzija: „Nahz schurp, jaunais lungs, un preezajees lihds ar mums." Bet schis ne liklahs to ne mas dsirdoht un jahje kluffinam sawu zellu, kà winnam bij pawehlehts. Somehr kahds pilnigi apbrunnojees wihrs jahje winnam pretti un fauze: „Zeenigs brunnas-lungs! eesim spehlds!" Sa bij stipra kahrdinafchana muhsu jaunektam, un kad winsch peeminneja, kò winna wezz-tehws bij peeteizis, kà ne waijagohkt aisleegtees, kad kahds usazinajohkt spehlds eet (par lusti kautees), tad winsch atbildeja: „Sa, mihtais ammata-brahl, lai no-

teek, kà juhs gribbat." Winni nu wiffà spehka weens prett ohtru mahzahs, bet — a! breefmas! — tilko winna schlehps pee ta fweeschineeka peeduhrahs, tad tas sahze ar leesmu degt un winnam waijadseja tuhlin to mest semmè, lai ne sahktu pats lihds degt. Taggad til winnam ihsti bij saprohtama ta mahziba, kò kehniensch pee awota winnam demis, un winsch galwu nolaidis apkaunehts jahje atpakkat us pilli zittu schlehpu panemt. Winsch nu nehme pascha kehina schlehpu, kas bij labbaks ne kà winna schlehps. — Tad winsch atkal jahje tai deggofchà semmè eefschà, bet scho reis itt kluffi Deemu peeluhgdams un tà itt laimigi tikke zauri.

Uis tahs deggofchas semmes bij leels mesch, peezeesmit juhdses garrumà un tschetredesmit juhdses plattumà. Al zil labbi winnam palikke ap firdi, kad atkal eeraudsija salkus lohkus un ohde prischu lohku smarfschu, ahra tizzis no ta reebiga un neganta degguma twaika. Bet us ween reis winsch dsirdeja gauschas waimanas un kad apstattijahs, eeraudsija kahdu zeenigu gaspaschu semmè, kas gauschi raudaja un schehlojahs. Winsch tuhlin lehze no sirga semmè un jautaja, kas tai laifchoht un moi winsch ne warreschoht palihdseht. Bet ta zeeniga elfodama atbildeja: „Man ne weens zilwels wairs ne warr lihdsieht! Breefmigs publis mannin mannu lungu un weenigu dehlu nupat nonehme, kad tepat meschà us

jakti bijam isgahjuschi. Preeksch ihfa laizina es biju baggata kehniene, bet nu esmu pawissam nabbaga!" Winna til gauschi raudaja, ka muhsu jaunajam brunneneekam to dsirdoht firds pahtruhle un winsch fazzija: „Zeeniga gaspascha! gaideet tè patt schinni weeta, es dsihfchohs tam swehram pakkat; warr buht, ka man wehl isdohfees juhsu mihtus dsihwus isglahbt.“

Winsch nu tschakli pa pehdahm dsinnahs tam puhkam pakkat un tilko to eeraudsija, tam bij kò brihnitees, kahds tas warrens leels un breefmigs isstattijahs; bet preeks winnu pahrenehme, kad nomannija, ka tas kehniensch un ta dehls abbi diwi wehl bija dsihwi. Kehninu tas swehrs bij sakehris muttè un to dehlu winsch nesse fawà astes lihkmà eespedis. Pats winsch tohs ne bij ehdis tadeht, ka tohs gribbeja aisenst kalna allà faweem behrneem; scheem winsch gribbeja us maltiti dahwinahst weenu kehniu un weenu krohna-mantineeku. Bet pirms winsch fawà zaurumà dabbuja eelihst, jau jaunais brunneneeks stahweja preekschà un ar fawu schlehpu tam dewe duhreenu us duhreena. Bet par nelaimi ta swehra ahda bij no tihra ragga ween, tà, ka ne weens duhreens ne gahje zauri. Das puhka-tahrps atkal ne warreja kreeti pretti turetees ais fawa seela fohpuma, ka ne gribbeja fawu laupijumu palaist. Us katra duhreena winsch to kehniu mette semmè un ugg-

nigu leefmu isptahwe us sawu prettineeku un tad atkal muddigi to kehniun fahere, ka tas ne dabhuja pazeltees un aishbegt. Brunneeneeks tahs leefmas drihs apdsehse, bet wiinna firds degge no dufmahm us to fahtanu, ka tas to kehniun til dauds mehtaja; un kad ar duhreenu ne ko ne warreja isdarriht, tad mette schlehpu semme un teize: „Pagaidi, nu es tewi zittadi wahrifchu.“ Tad fahere sawu sohbenu ar abbahm rohlahm un wiffa spehka ta dewe puhkam krustiffi pahri, ka tas ar wiffu ragga ahdu widdu pufchu pahrzirte. Tas elles-tahyps taggad til breefmigi eebtahwahs, ka wifs kalns un mesh notrihzeja; ais fahpehm wiasch to kehniun un prinzi palaide walka un pats us diwahm dallahm pahrschlihtahs. Bet kad tas astes gals ais fahpehm lohziyahs, tad tas sawa lihkmã fatwehre to brunneneeku un til zeeti speede, ka gan drihs pawiffam nospeede. Un kad ta aste pehdigu reisi issteepahs, tad to brunneeku woi simts affis prohjam aishweede, ka schis no ta kritteena ta apreibe, ka ilgi ne sinnaja, woi effoht deena woi nafts.

Zif tohti preeziga un lihgsma palikke kehniene, kad ta sawu lungu un dehlu dsihwus atradde, jehfchu gan dikti fahrambetus, un kahdas leelas pateizibas wiinni sawam glahbejam dewe, pahr to jau ne ko ne fazzifim. Kad brunneneeks atkal bij atspirdsees, tad wiasch gahje tai puhka perrekli eefschã un tur tohs

behrnus, kahdas desmit woi wairaf noleetaja, lai pafaulei us preefschu buhtu meers.

Pehz tam muhsu brunneneeks Kahrlis Kahde jahje tahraf meshã eefschã un jahdeleja kahdas fefchas deenas krustam schlehrscham, bes ka ko fatikke — un tas wiinam deesgan fahpeja firdi. Us weenreis eeraudfija zaur kohlu starpu leelu ugguni un kad klahraf peejahje, tad tur kahdas pahri simts feewifschas fehdeja ap to ugguni; tahs wiffas bij gluschi mellas ka mohrenes un turkiah pawiffam nejaulas. Schahs bija tahs wezgas ragganas, ta misena mahtes meitas. Kad schahs to brunneneeku eeraudfija, tad tahs brehldamas fazehlahs kahjã un katra no tahm kehre pilnu pohdu deggofchu ohgtu un tahs behre tam brunneneekam wirfũ, ta ka wiinna preefschturramas brunnas eekarfejahs. Wiasch tad runnaja pretti: „Man gan ne tihlahs ar feewifschahm lautees, bet ja juhs meeru ne metifet, tad man tomehr buhs ar jums jakaujahs.“ Bet tahs par wiinna wahrdeem ne ko ne rehlinaja, mette weenadi ween un teize: „Mehs gan sinned, ka tu effi nahzis muhsu lungu nokaut; pag, kundsin, mehs tewi fahlifim!“ Wiasch nu rahwe sawu sohbenu ahra un kurrei trahpija, ta issteepahs ween un bij nohst. Tahs zittas aishbedse breefmigi klegdamas. Muhsu brunneneeks, kad bij atdsessejees, arri dewahs us to puffi, kur tahs feewifschas bij

aishbegufchas. È nu winnam preefchâ gad-
dijahs plats grahwis un pah'r to grahwi gahje
tilts pahri. Nu winsch nopratte, ka ta milsena
pils arri tepatt buhschoht. Bet tas tilts bij
ar farwadu elles-skunsti apfargahs; tam wirsâ
diwi ritteni; kam affas greefchamas dselses bij
eetaifitas, greefahs weens prett ohtru un til
ween elles-beedri paschi warreja tohs aptur-
reht; zittadi tahs dselses latru pahrgreefe widdâ
puschu, kas gribbeja pahri tilt. Kad nu wiffi
padohmi bij wolti, tad muhsu brunneneeks
speede farwam firgam peefchus fahnôs un grib-
beja, lai tas lehktu pahri, moi tohs rittenus
falauftu; bet wiinna firgs zehlahs stahwu un
palikke til trahs, ka to ne warreja walduht,
tas greefahs rinkî aplahrt un lehfschus ween
dewahs atpalkat meschâ eefschâ.

Pa to starpu bija zittas no tahm melnahm
feewischlahm milsena mahiti usmeklejuschas
un tai pateilufchas par to swescho brunneneeku,
kas meschâ schahm usgahjis. Sa wella-bahba
nu sohbus fatohduse teize: „Pag' ies winnam
makfaschu par to drohschibu, ka winsch pee-
mums nahzis.“ Sa tuhlin steidsahs wiinnu
usmekleht un strehje til breefmigi, ka daudf
kohkus apgahse un faminne freedama; wifs
mesch ribbeja ween no winnas freefchanas, jo
wiinna bij palikkuse tihri ka ahrprahtâ. Kad
wiinna to brunneneeku panahze, tad tihri ka ar
pehckona balsi brehze: „Pag' tu jaunais ne-

behdneeks! Ka tu warreji eedrohschinatees
mannâ femmê eelaustees un tihloht mannu
firdsmihtu behrnu nokaut? Un turkht tu
eedrohschinajees mannas kalpones apkaut?
Pag', es tewi mahzifchu!”

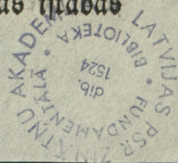
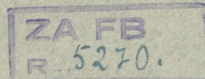
Nu ta steepe farwu rohlu pehz ta jauna brun-
neneeka; naggi pee winnas pirkskeem bij til
garrî un platti, ka labba schkippele. Muhsu
brunneneeks pah'r to wiffu nu ta pahrbihjahs
(un prohti pirmu reis farwâ muhschâ), ka ne
warreja ne wahrdu isrunnaht, nedf pakusteht,
jo ta bahba bij til breefmigi leela, ka til ko
warreja winnas galwu faredseht. Wiinna to
brunneneeku fatwehre ais galwas, palikke farwâ
paduffe un nesse ka kahdu neezinu. Sa wiinna
to aisneffe pee kahda kohla, ko wiinna no
augfchgalla aisplehse un to jaunu lungu tai
plihfumâ eespraude eefschâ, ta ka winnam til
galwa ween palikke abrà. Tad wiinna fahere
ta brunneneeka pascha sohbenu un mehdidama
us to ta runnaja: „Nu, brangais brunnas-
lungs, juhs gan buhfeet deesgan jahjuschi un is-
lahwuschees schinni pasaulê!“ Wiinna gribbeja
nu itt ka par johlu un itt weegli tam galwu
nozirst, — bet peepefchi un paschâ lailâ brun-
neneeka firgs beesumds fahze sprauslakt.
Kaggana to dsirdejuse, warren nobihjahs, jo
wiinna tizzeja, ka tas effoht tas publikis; ne
preefch ka zitta winnai ne bij bailes, ka preefch
fchi elles-tahrpa. Uzzu-mirkli sohbens is-

Kritte no winnas drebbedamas rohkas un winna
kà trakka nu srehje prohjam, ne luhkodama,
woi preekschà bij zefsch, woi kohki, jeb esers;
tà bes prahta sreedama winna apgahse dauds
kohkus un pahr to tiltu lehkdama salause tohs
divus greeschamohs rittenus.

Brunneneeks Kahrlis Rahde wehl divi dee-
nas un trihs naktis fatuppeja farwà kohka-
plihsumà, kà pellite flafda, un ne warreja ne
rohku ne kahju pakustinah. Us weenteis winsch
fanehme wiffus farvus spehkus kohpà, pee-
puhtahs labbi refns un luhl, kohks tuhlin
pahrsprahge pufchu un muhsu brunneneeks
bij swabbads. Rahdas stundas atpuhtees un
atfpirdsinajees winsch teize tà: „Nu taf gribbu
wehl to leelo milsi mefleht un kad arri winna
nekreeta mahte manni wehl reis fakertu, tomehr
es pahr to ne behdaju.“ Sttin duhschigi winsch
atkal jahje us to puffi, fur tas grahwis; bet
kad atkal to tiltu eeraudsija, tad nofkumme, jo
winnam eenahze prahtà tee affee ritteni; to-
mehr winna firs sfo reis itt drohfschi lehze
tam tiltam wirsü un nu wehl winsch eeraudsija,
kà tee ritteni bija falausti — un preezajahs
pahr to leelà preekà.

Wis tilta gahje zefsch pahr leelu kalnu;
un kad tam kalnam bij pahrijahjis, tad eerau-
dsija leelu, leelu pilli, kahdu wehl ne bija redse-
jis un nu labbi nopratte, kà tè ta milsena mah-
joklis effoht. Bet pee wahrteem bija fargs,

leels, leels tehwinsch ar refnu dselses bohmi
rohkà; kad tas muhsu brunneneeku eeraudsija,
tad to apsmehje tà fazzidams: „Al tu pahr-
galwigs puikelis, fo gan tu effi eedohmajees?
Tas wiffu-stipralais brunneneeks pasaulè ne
eedrohshinajahs pee manna lunga atnahkt,
un tu behrnia, kam wehl putrina ja-ehd; gribbi
ar winnu kautees?! Sa man ne buhtu fauns,
farwas rohkas pee tahda neweikla smehreht,
tad es temi pirstu-starpà tà faberfetu, kà bluffu.
Tadeht tezz muddigi prohjam pee farwas mem-
mes puppa!“ Pahr tahdu mehdischanu muhsu
jaunskungs dikti apskaitahs un winsch to leeli-
taju usfauze zihstetees. Tas nu smeedams
pazehle farwu dselses bohmi un draudeja to
brunneneeku, tà kà daschu brihd' smeeklam
behrnu baida ar leelu ohsolu, kas tam gahsi-
schotees wirsü, ja klahht eefchoht; bet brunne-
neeks Kahrlis weenà lehzeenà tam smehjejam
bij klahht un ar farwu sohbenu tà eezirte gub-
schà, kà tam leelajam tehwinam affinis strau-
mehm srehje un winsch kà bluffkis nofritte gart
semmi. Nu bij smeekleem gals un winsch brun-
neneeku pasemmigi luhdse, lai jel sfa dsihwibu
taupoht; par to winsch tam buhschoht wiffu
zauru muhschu kalpoht. Kahrlis winnam mih-
ligi rohku fneedse un tad weens pats gahje
pilli eefschà. Pilli winsch ne weenu dsihwu dwehfeli ne
atradde; winsch staigaja no weenas istabas

ohtrâ, ka lohgi ween trihzeja, bet ne fo ne us-
gahje. Pehdigi eegahje leelâ, plaschâ istabâ,
kur arri ne weenu ne attradde, un tad eefahze
pats ar sewi tâ runnaht: „Sa man tâ, kâ
rahdahs, tahdam pascham ja-aiseet, kâ esmû
atnahzis, tad wairs ruhstafa notiffuma man
fawâ muhschâ ne waijaga, kâ tas.“ Bet tikko
winsch tohs wahrduß bij isrunnais, tad kahda
nekreeta bahbas galwa pee lohga parahdijahs
un to sweekhu weesi eerandsidama, kleeðse:
„Schurp! schurp! Das putnisch; kas ar fawu
knahpi meschâ muhs knahbaja, nu pats irr eestreh-
jis, flafda!“ Nu papillam reebigu seerdschku
fastrehje, kas winnu no wiffahm puffedm
apstahje, danzodamas un lehdamas kâ ne-
gudwas. Zittas wehl kahpe us benka augschâ
un tad isstattijahs wehl reebigafas. Kameht
tahs ehrmojahs muhsu brunneneelam laiks pa-
likke garfchs; bet te us reis patte melna mil-
sene, ta mahte, eestrehje eelschâ. Winnas mel-
nais gihmis no piltuma isstattijahs tihri far-
kans; ta kleeðse: „Ro? Wo? Wo? tu manns nag-
gus wehl deesgan ne baudi tiu meschâ? Nu
tawâ pehdeja stunda tuhlin buhs! tu — tu —
tu!“ — ais leela piltuma ta wairaf ne wahrdu
ne warreja isrunnaht. Winna muhsu nabbagu
brunneneeku ar weenu rohku pazehle augschâ
un tâ sweede prett feenu, ka tam wiffi prahti
apreibe. Winsch labpraht buhtu pretti turre-
jees, bet ne spehje ar fawu spehku ne mas zel-

tees prett tahs bahbas. Ta pakehre winna
pascha sobbenu un to winnam kreisajâ plezzâ
tâ eegrubde, ka sobbenam gals noluhse un tur-
pat meesâ palikke eelschâ. Schis duhreens
winnam neganti fahpeja, bet taf isderwahs
par laimi. So kad patlabban ta breefmiga
bahba winnam kruhshu-brunnas norahwe un
trihß leelas milfenu addatas winna firdi griß-
beja eedurt, tad zittas kalpones eelehze eelschâ
un leelâ preelâ kleeðse: „Mihla zeeniga mahte!
mehs jums atnessam prezigu sinnu! Nu mums
wairs naw fo bihtees meschâ; tas leelais nifnais
puhkis irr nokauts, paschâ widdû puschu pah-
zirfts!“ Tê nu raggana nomannija, ka to
zits ne effoht darrijs, ne kâ brunneneels. Kahr-
lis; un redsi, ir winnas firds fajutte leelu
preeku pah to, ka tas breefmigs tahps bij
nogallehts, un winna arri spehje wehl to at-
sicht, ka tam uswarretajam pateiziba peenah-
kotees. Arri winnai bij brihnums pahrscha
jaunekta nedfirdetu drohschibu un warru, un
winna tuhlin atlaidahs no fawâ nifnuma.
Winna tam dschwibu taupija, tâ kâ tas bij
darrijs ar to pils wahrduß fargu. Tomehr
par to aplamu drohschibu, ka winsch bij ap-
nehmees winnas dehlu nokaut, ta winnam us-
likke strahpi un prohti schahdu: winnam wai-
jadseja swehrecht, ka winsch to sobbena gabbalu,
kas winna plezzi eeluhßis, zittam ne weenam
ne liffchoht iswillt, kâ deenâs fawai bruhtei.

Tad winna to mihligi nehme pee rohkas, pawaddija lihds pils-wahrteem un wehleja laimigi aiseet mahja.

Bet muhsu brunneneeks wehlejahs labba! fawu pehdeju affins-lahsiti tur milsena-pilli atstabt, ne la ta fawu nodohmu ne-isdarritu pamest, jeb tahds pat aiseet la atnahzis. Sirds winnam gribbeja plihst no errestibahm, la winsch tahs ragganas dehlu paschu ne bij atraddis, un winsch nu tahda wihs ne warreja to nabhagu tehniinu lihds ar winna pawalstneekem no tahm grubtahm mohlahm atfwabbinah. Tas pahwarrehts wahrte fargs, kas winnam par kalpu bij nodewees un tadeht lihds gahje, tas winnu tahdu behdigu rededams, dohmaja, la winnam laikam tas eewainohs plezs neganti fahpoht. Domehr winna fahpes ne bija wis plezza, bet firdi. Un luhl, laime tal winnam to wehleja, la schahm fahpehm waijadseja drihs beigtees, — un tad — ak tawu preeku.

To tilko tee abbi kahdu gabbalu bij us preekschu dewuschees, tad neganta wehtra rehze teem no pakkatas un atpakkat stattidames tee eeraudsija breesmigu milsi, ar dselsu bohmi pahre plezseem; tas bij tahs ragganas dehls. Schis kahdas stundas preeksch tam bij neganti peesprahdsees ar leeku ehshanu un dserschanu, un tadeht pa to laiku, kad muhsu brunneneeks pilli bij, schis gulleja zeeta

meeqa. Bet pehz tam usmohdees winsch bij dabbujis sinnah, la kahds sweschineeks effoht eedrohshinajees winna pilli nahlt ar winnu lautees. Scho kaunu winsch gribbeja atreebt, un tadeht steidsahs tam brunneneekam pakkat, tomehr fleppeni, ta la winna mahte to ne sinnaja, jofchi winnu fargaja la fawu ays-raugu un winnu ne buhtu laiduse muhsu brunneneekam pakkat dsichtees.

Kad winsch ta la pats negaifs freedams to brunneneeku bij panahzis, tad neganti smeedams tam uskleede: „Woi tal tewi panahzu, tu kruppi! Ko? Tu gribbi ar manni lautees? Nu tad schigli us kahjahm, turrees zil spehji, tawa pehdeja stunda irr klah!“ To teizis winsch fawu breesmigi garu un refnu bohmi mette brunneneekam ta wirsu, la winsch tihri la pauta tschaumala buhtu tizzis fahpeests, ja buhtu trahpihts; bet kad nu winsch mudigi isfargajahs, tad tas bohmi ween eestrehje femme, un prohti til dsilli eelshä, la milsis ne warreja wis to til ahtri ahra dabbuht. Nu muhsu brunneneeks peesauze to Wissuwarreno par paligu, tad fawu sohbenu ar abahm rohlahm fahlehris, strehje tam negantam milsim wirsu; bet kad schis til leels la sturstenis bija, tad til winna ziska dabbuja eezirst, un to winsch pahzirte gluschi puschu, ta la tas leelais tehwinsch tuhlin la bluffis nogahsahs gar femmi.

Dhtru zirteenu winsch tam dewe fahnôs eefschâ, ka melns affins straumehm pluhde ahra, un ar trescho zirteenu winsch tam galwu no rumpja nozirte.

Un tahlu no tahs weetas, tai apburtâ semme breedis lehze awotâ eefschâ un lehninsch islahpe ahra preezigs un lihgfins, jo nu tam wairs ne waijadseja atkal parbreedi palikt! Wifs ugguns un leefmas winna walsti apdsiffe un tee eedsihwotaji atmohdahs itt kâ no grubta fapna, winnu trakkums bij pahrgahjis un tee bij atkal paliklufchi prahgtigi. Un tas wifs notikke tanni pafchâ azzu-mirkli, kad tas milsis fawu negantu dwehfeldi islaide. Kehnineene ar fawu prinzeffi pa lohgu flattidamees eeraudfija, kâ brihnischli winnu semme pahrwehrtahs un ka pats lehninsch ar leelu gohdu pahrnahze mahjâ; un winna pawalstneeki gawiledami nahze winnam lihds! Wiffi bija waktâ no tahm grubtahm mohklam un behdahm; raudaja no leela preeka un kleebs: „Deeros lai swehti to jaunu drohschu brunneneeku, winsch irr uswarrejis!”

Brunneneeks Kahlis Kahde pahrnahze sweiks un weffels pee winneem; jo winna us-tizzams kalps tas wahrte-fargs winnu drihs iswaddija pa fleppeneem zelkeem, un til tahdâ wihse winsch ismukle no tahs ragganas naggeem, pirms ta wehl dabbuja sinnah, ka winnas dehs nokauts. — Ar kahdu leelu gohdu un preeku winsch nu tikke fanemts, to gan warr

dohmah. Da flaisa prinzeffe Matilde winnu aplampe ar abbam roklam un teize: „Ak tu mans firds-mistakais!” Winna ar gudru finnu to sohbenâ gabbalu iswilke no winna plezza un til ruhpiigi apfohpe, ka ta waina drihs fadsije.

Kehninsch leelâ preekâ istaisija tam mihtam pahrim tahdas kassas, kahdas wehl ne bij redsetas. Kâ tur lihgfmoja un gawileja dauds deenas un bija tapat bruhtes, kâ arri bruhtgana raddu raddi un draugi tur lohpa.

Muhfu jaunais brunneneeks nu daschu gaddu kâ lehninsch walbija ar fawu tehwozi lohpa; un kad schis nomirre, tad winsch weens pats par lehninu palikke. Wehlaki winsch arr' fawa tehwa un mahtes tehwa walstes dabbuja un palikke warrens lehninsch pah trim walstehm.

Schi pafalka nu irr beigta. Bet tu laffitajs, laikam fazzifi: „Kalabb' tahdus neekus stahsta?” Nu draugs, no scha neeka tomehr warr daschu labbu mahzibu nemtees. Laufi fawu galwinu, kas sinn, woi ko ne isdabbusi. Bet kas man laffoht jeb to rakstoh prahtâ schahwees, to arri tew isteilfchu.

Tu laffiji, ka tee laudis tur deggofschâ semme pafchâs leefmâs degdami preezajufchees. Ruh' tapat darra tee, kas pafauli un fawahm meefas-kahribahm kalpo. Zohs tas nifnakais burwis, prohti grehks, apbuhris. Tee grehtodami preezajahs bes mehra, jebfchu turklaht

zeefch tihras elles-mohkas, ne warredami ne
 kad deesgan fawu kahribu apmeerinaht, un
 kad tauna firds-apsinnaschana tohs weenadi
 ween krent. Woi tahdi gan irr pee pilna
 prahta, kas fawu dwehfeli un meefu ta tihfchi
 famaita?

Bet kad tu eeraugi zilwekus, kas tahdas
 leefmäs degg, woi tad tawa firds pahr teem
 eefschelohjabs, ka tam brunneneekam Kahrlim
 pahr teem winnã apburtã semmẽ? Sa tawã
 spehkã stahw, winnus no tahs burwibas is-
 glahbt ahrã — tew taf pahr to ne buhs jabih-
 stahs, ka pee tam fawu dsihwibu saudefi —
 woi buhfi tublin gattaws to darriht? Klau-
 fees: ja tu redsi, ka tahds degg, kas tew tu-
 wumã, kam tu warri petift klapt, lai tas
 ugguns tam buhtu zehlees no kaut kurra grehka,
 tad ne kamejees ilgi, bet steidsees to isglahbt!
 Woi dsirdi?

N. S.

Der Druck wird gestattet.

Riga, den 23. August 1851.

Dr. C. E. Napierſky,

Genet.